

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-53>

УДК 343.3

КІЛЬКІСНА ОЦІНКА ЗНАЧЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

QUANTITATIVE ASSESSMENT OF THE IMPORTANCE OF VIRTUAL ASSETS FOR THE ECONOMY OF UKRAINE

Микитенко Тетяна Петрівна
аспірантка,
Інститут економіки промисловості
Національної академії наук України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8484-8193>

Mykytenko Tetyana
Institute of Industrial Economics of the
National Academy of Sciences of Ukraine

У статті досліджено економічний потенціал віртуальних активів, таких як криптовалюти, токени та цифрові активи, для розвитку економіки України. Проведено кількісний аналіз їх впливу на різні сектори економіки, включаючи фінансові послуги, торгівлю, технології та інвестиції. Значна увага приділена аналізу доходів громадян від операцій з криптовалютою. Застосовано сучасні методи економетричного аналізу та статистичні дані, щоб оцінити внесок віртуальних активів у ВВП, створення робочих місць та залучення іноземних інвестицій. Особливу увагу приділено правовим і регуляторним аспектам, які впливають на легалізацію та інтеграцію віртуальних активів в економічний простір країни, збільшенню доходів громадян. У статті запропоновано рекомендації для державної політики щодо стимулювання розвитку віртуальних активів як важливого елементу економічної трансформації та стійкого зростання.

Ключові слова: віртуальні активи, кількісна оцінка, криптовалюти, економіка України, цифрова трансформація, доходи від криптовалют, фінансовий ринок, регуляторна політика, інвестиції.

The article examines the economic potential of virtual assets, such as cryptocurrencies, tokens, and digital assets, for the development of the Ukrainian economy. A quantitative analysis of their impact on various sectors of the economy, including financial services, trade, technology, and investment, is conducted. Quantifying the importance of virtual assets for the Ukrainian economy is a key topic in modern financial research. In the context of the constant development of technology and the rapid digitalization of society, virtual assets are gaining increasing importance for the country's economic growth. It is important to understand that virtual assets can include digital currencies, cryptocurrencies, tokens, and other digital resources that have great potential to influence the country's financial system. The article examines various approaches to the quantitative assessment of virtual assets, as well as their possible contribution to the development of the cryptocurrency and digital financial instruments market in Ukraine. The study is designed to highlight the potential of virtual assets as a new tool for stimulating innovation and investment in the country's economy. Considerable attention is paid to the analysis of citizens' income from cryptocurrency transactions. Modern methods of econometric analysis and statistical data are used to assess the contribution of virtual assets to GDP, job creation and foreign investment. Special attention is paid to legal and regulatory aspects that affect the legalization and integration of virtual assets into the country's economic space, increasing citizens' incomes. The article offers recommendations for state policy to stimulate the development of digital assets as an important element of economic transformation and sustainable growth. The use of quantitative methods will allow us to more accurately determine the impact of virtual assets on the economic development of Ukraine, their role in ensuring financial stability and opportunities for introducing new technologies into the country's financial sector.

Keywords: virtual assets, quantitative assessment, cryptocurrencies, Ukrainian economy, digital transformation, cryptocurrency revenues, financial market, regulatory policy, investments.

Постановка проблеми. Ризики відіграють ключову роль та присутні в діяльності любого господарюючого суб'єкта в Україні. В склад-

них економічних умовах сьогодення, що характеризуються кризовими явищами, роль управління через оцінку процесів, розуміння

значимості та наслідків впливу на господарюючого суб'єкта зростає. Багатогранність факторів та випадкових подій, якими є ризики, впливає на вибір методів оцінки та способу управління об'єктом.

З розвитком цифрових технологій з'явилися нові фінансові інструменти, серед яких важливе місце займають віртуальні активи. Їхнє використання відкриває нові можливості для економіки, але також створює значні виклики у сфері регулювання та контролю. Сучасні законодавчі системи багатьох країн стикаються з необхідністю адаптації своїх регуляторних підходів до швидко змінюваного ринку віртуальних активів, в якому віртуальні активи стають не лише засобом інвестицій, але й інструментом фінансових операцій та інноваційних рішень у фінансовому секторі.

Для економіки України віртуальні активи можуть стати потужним стимулом для розвитку фінансового ринку, залучення інвестицій та підвищення конкурентоспроможності на міжнародній арені. Особливо в умовах цифровізації та переходу до цифрової економіки, розуміння впливу віртуальних активів на економічні показники країни є критично важливим. Це дозволить ефективніше інтегрувати їх у національну економічну стратегію та використовувати потенціал для економічного зростання.

Кількісна оцінка значення віртуальних активів дозволить об'єктивно оцінити їх вплив на ВВП, зайнятість, інвестиційну привабливість та фінансову стабільність країни. Без точних даних і аналізу важко приймати об'ґрунтовані рішення на рівні державної політики та регулювання. Це дослідження допоможе виявити потенційні ризики та вигоди, пов'язані з інтеграцією віртуальних активів в економіку, що є важливим для розробки ефективних регуляторних механізмів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика кількісної оцінки значення віртуальних активів для економіки України є новою та активно розвивається в науковій літературі. Дослідники розглядають як економічний, так і правовий аспекти цієї теми, що включають аналіз регулювання, роль віртуальних активів у фінансових системах, а також їхній вплив на інновації та економічну безпеку. Законодавча база України у сфері віртуальних активів, зокрема Закон України «Про віртуальні активи» (хоча наразі він ще не набрав чинності [1]), привертає увагу до питання регуляції та адаптації міжнародних стандартів для підтримки економічного

розвитку через цифрові технології [11]. Водночас економічні дослідження підкреслюють потенціал віртуальних активів для покращення інвестиційного клімату та їхній внесок у модернізацію фінансової інфраструктури [2]. Науковці також акцентують на важливості податкового регулювання операцій із віртуальними активами для забезпечення стабільності фінансової системи [4]. Таким чином, наукова література висвітлює як позитивний вплив віртуальних активів на економіку України, так і виклики, пов'язані з їх регулюванням, податковими питаннями та ризиками фінансової безпеки. Подальші дослідження можуть сприяти глибшому розумінню їхньої ролі у розвитку цифрової економіки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас, існують значні виклики, пов'язані з віртуальними активами, такі як ризики кібербезпеки, відмивання грошей та фінансування незаконної діяльності. Тому кількісна оцінка також сприятиме виявленню цих ризиків та розробці стратегій для їх мінімізації. Це особливо актуально для України, яка прагне інтегруватися в світову економіку та забезпечити фінансову прозорість і стабільність.

Таким чином, дослідження з кількісної оцінки значення віртуальних активів для економіки України є своєчасним та необхідним. Воно сприятиме глибшому розумінню ролі віртуальних активів у національній економіці, допоможе у формуванні ефективної державної політики та сприятиме стійкому економічному розвитку країни в умовах глобальної цифровізації.

Формулювання цілей статті. Виявлення поточного стану та тенденцій розвитку ринку віртуальних активів в Україні, розробка рекомендацій для оптимізації їх використання. Це допоможе максимізувати економічні вигоди та мінімізувати ризики, пов'язані з інтеграцією віртуальних активів у фінансову систему країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасну епоху цифрових технологій віртуальні активи, зокрема криптовалюти та токени, стають невід'ємною частиною глобальної економіки. Вони відкривають нові можливості для інвесторів, підприємців та державних інституцій, змінюючи традиційні фінансові механізми та стимулюючи інновації. Для України, яка активно інтегрується у світовий цифровий простір, важливо розуміти вплив віртуальних активів на національну економіку.

Актуальність дослідження обумовлена зростаючим інтересом до віртуальних активів серед населення та бізнесу в Україні. Збільшення обсягів операцій з криптовалютами, розвиток блокчейн-технологій та поява нових фінансових інструментів вимагають ґрунтовного аналізу їхнього впливу на економічні показники країни. Це особливо важливо в контексті формування ефективної державної політики та регуляторної бази, яка б сприяла стабільному економічному розвитку.

Україна демонструє особливо високий рівень цифрової грамотності населення та активне застосування віртуальних активів, що підтверджується її третім місцем у глобальному індексі використання криптоактивів (віртуальних валют) у 2022 році з показником 0,694 [5].

Що ж визначає вартість та як формується оцінка віртуального активу?

У цифровому та віртуальному просторі головними критеріями оцінки віртуальної та цифрової валюти є, по-перше, законодавче затвердження (тобто введення гарантій та визначення відповідальності), а по-друге, вид емітенту (контроль), що дозволяє оцінити значення (вартість) їх в економічних процесах та ризику, пов'язані з їх застосуванням. За цими трьома критеріями, а саме: відповідальність, здатність контролю чи управління та гарантії визначається ступінь довіри до активу (табл. 1).

При цьому слід зазначити, що, не дивлячись на відсутність законодавчого регулювання, наявність приватного емітенту, тобто

відсутність контролю та відсутність відповідальності за зобов'язаннями, віртуальні валюти мають цінність на ринку та можуть стати повноцінними учасниками майбутніх платіжних систем. Таким чином, **довіра учасників ринку визначає покупну здатність віртуальних та цифрових грошей**. З цього слідує загальний параметр подібності віртуальних та цифрових активів – це довірча вартість.

Управління віртуальними активами в принципі не є можливим, це закладено в походженні поняття віртуальності – не існуванні, але можливості виникнення. Будь-який орган чи структура може управляти створеним алгоритмом активу, але не самим віртуальним активом. І паралельно з питанням регулювання постає питання його конвертації. Віртуальні активи претендують на здатність обслуговувати Світ реальних цінностей, такі як біткойн, та відносяться до конвертованих віртуальних валют, при чому конвертабельність не передбачає прив'язки до фіатних грошей чи реальних цінностей.

Аналізуючи стан ринку віртуальних активів в Україні, можна спостерігати значне зростання за останні роки (табл. 2).

За даними Таблиці 2, дохід українців від віртуальних активів демонструє стійку тенденцію до зростання протягом періоду з 2023 по 2028 роки. У 2023 році загальний дохід від віртуальних активів становив 31,9 млн дол. США, з яких 30,9 млн дол. США припадало на криптовалюту, а 1,0 млн дол. США – на токени. Це свідчить про переважаючу попу-

Таблиця 1

Порівняльні критерії віртуальної та цифрової валют

Порівняльні критерії	Віртуальна валюта (bitcoin, ethirium та інші)	Традиційна валюта в цифровій формі (е-валюта держави)
Форма випуска	Знаки вартості	Криптографічний запис
Емітенти	Приватні установи та особи	Централізовані регулятори (ЦБ)
Вартісна одиниця	Одиниця створена на основі приватного запиту, не має статусу законного засобу платежу	Традиційна форма вираження валюти, законодавчо затверджена та регульована на державному рівні
Ризики	Високий ступінь	Низький ступінь
Контроль емісії	Відсутній	Присутній
Конвертабельність	Конвертабельні/неконвертабельні	Конвертабельні

Джерело: складено автором

Таблиця 2

Дохід українців від віртуальних активів: криптовалюти та токени, млн. дол. США

Віртуальні активи	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Криптовалюти	30,9	65,5	107,4	137,9	154,0	170,0
Токени	1,0	2,6	4,9	6,7	7,5	8,4
Всього	31,9	68,1	112,3	144,6	161,5	178,4

Джерело: складено автором на основі [7; 10]

лярність криптовалют порівняно з токенами на початку періоду.

Протягом наступних років передбачається значне зростання доходів від обох видів віртуальних активів. Дохід від криптовалют прогнозовано збільшуватиметься приблизно у п'ять разів, досягаючи 170,0 млн дол. США у 2028 році. Дохід від токенів також зростатиме, хоча й менш стрімко, до 8,4 млн дол. США у 2028 році. Загальний дохід від віртуальних активів у 2028 році прогнозується на рівні 178,4 млн дол. США, що майже шестеро більше порівняно з 2023 роком.

Такий динамічний приріст доходів відображає зростаючий інтерес та довіру українців до віртуальних активів. Це може бути обумовлено розвитком технологій блокчейн, підвищенням фінансової грамотності населення та покращенням регуляторного середовища. Збільшення доходів від віртуальних активів може мати позитивний вплив на економіку України, сприяючи залученню інвестицій, розвитку фінансових ринків та стимулюванню інновацій у цифровому секторі.

На основі рис. 1 видно, що дохід українців від торгівлі криптовалютою демонструє експоненційне зростання протягом

2023–2028 років. У 2023 році дохід становив 30,9 млн дол. США, а до 2028 року цей показник зріс до 170,0 млн дол. США, тобто майже в 5,5 раза. Така динаміка свідчить про зростаючий інтерес до криптовалютного ринку, що, імовірно, обумовлено поширенням технологій блокчейн, збільшенням довіри до цифрових активів та зростанням фінансової обізнаності населення.

Трендова лінія з рівнянням $y = 30,901e^{0,324x}$ та коефіцієнтом детермінації $R^2 = 0,8397$ підтверджує високий рівень кореляції між часом і доходом. Це свідчить про стабільне збільшення доходів від криптовалютної торгівлі з високою прогнозованістю. Зростання доходів може мати позитивний вплив на економіку України, адже це сприяє розвитку фінансових технологій, залученню інвестицій та інтеграції країни у світовий цифровий ринок.

На основі рис. 2 видно, що дохід українців від торгівлі NFT (невзаємозамінними токенами) демонструватиме стабільну тенденцію до зростання в період з 2023 по 2028 роки. У 2023 році цей дохід становив лише 1,0 млн дол. США, але до 2028 року прогнозується його збільшення до 8,4 млн дол.

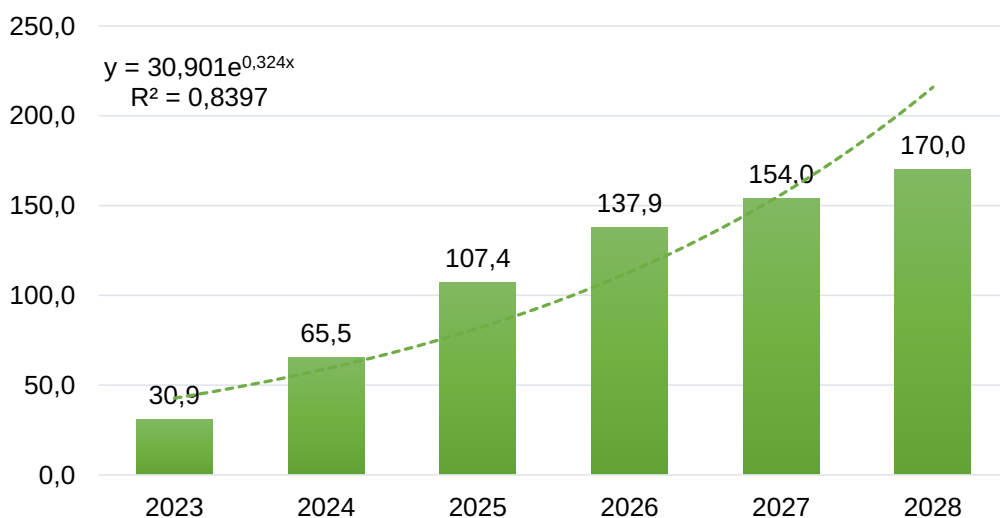

Рис. 1. Дохід українців від торгівлі криптовалютою, млн дол. США

Джерело: [7]

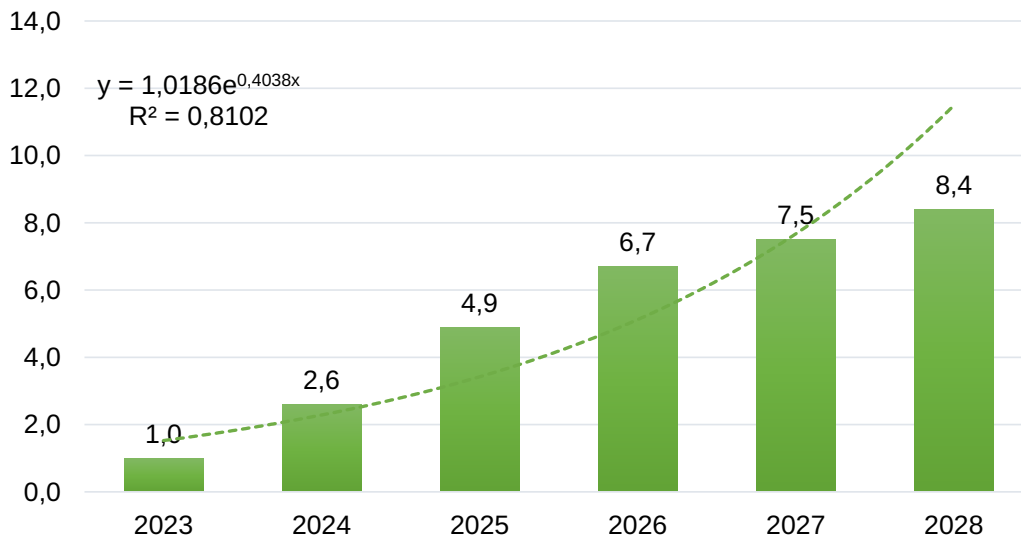

Рис. 2. Дохід українців від торгівлі NTF, млн. дол. США

Джерело: [10]

США. Такий приріст свідчить про поступове зростання інтересу до NFT серед українців, що може бути пов'язано зі збільшенням популярності цифрових колекційних активів та інтересом до інноваційних рішень у мистецтві, ігровій індустрії та інших галузях.

Рівняння трендової лінії $y = 1,0186e^{0,4038x}$ з коефіцієнтом детермінації $R^2 = 0,8102$ свідчить про високу кореляцію між роками і зростанням доходів. Це вказує на те, що розвиток ринку NFT в Україні відбувається доволі передбачувано. Однак, порівняно з доходами від криптовалют, обсяг ринку NFT залишається значно меншим, що може свідчити про те, що цей сегмент знаходиться на ранніх етапах свого розвитку в Україні. Зростання доходів у цьому секторі створює передумови для подальшого розвитку цифрової економіки та інтеграції українського ринку NFT у глобальні тенденції.

На основі рис. 3 видно, що частка населення, яке володіє криптовалютою, значно варіюється між країнами. Лідером у цьому рейтингу є Об'єднані Арабські емірати, де населення активно використовує криптовалюту. Висока популярність криптовалют у цій країні може бути зумовлена економічними факторами, такими як необхідність альтернативних інструментів для заощаджень та інвестицій, а також активною участю країни в глобальній цифровій економіці.

Україна посідає високе місце у цьому рейтингу, що підкреслює її значну залученість у сферу цифрових активів. Це свідчить про зростаючу популярність криптовалют серед

населення, зокрема через інтерес до інноваційних фінансових технологій, а також потребу у додаткових інструментах збереження та примноження капіталу в умовах економічної нестабільності.

Важливо зазначити, що розвинені країни, такі як США, демонструють помірний показник володіння криптовалютами на рівні 13,38%. Це свідчить про те, що, хоча криптовалюти є популярними в усіх регіонах, їх поширеність у розвинених економіках може стримуватися доступністю традиційних фінансових інструментів та послуг.

Інші країни, як-от Китай (16,23%) та Південна Африка (12,13%), також демонструють значний рівень володіння криптовалютою, що підкреслює їхній потенціал у розвитку цифрових фінансів. Загалом, представлений аналіз свідчить про те, що популярність криптовалют у світі тісно пов'язана як із економічними умовами, так і з рівнем цифрової обізнаності населення.

Віртуальні активи, зокрема криптовалюти та NFT, дедалі більше впливають на економіку України, формуючи нові можливості для інвестування, фінансових операцій та створення робочих місць. Проведений аналіз демонструє стійке зростання доходів українців від криптовалют та NFT, що свідчить про активну інтеграцію цих активів у фінансовий простір країни.

За даними дослідження, дохід від торгівлі криптовалютою зріс з 30,9 млн дол. США у 2023 році до прогнозованих 170 млн дол. США у 2028 році. Такий приріст вказує на

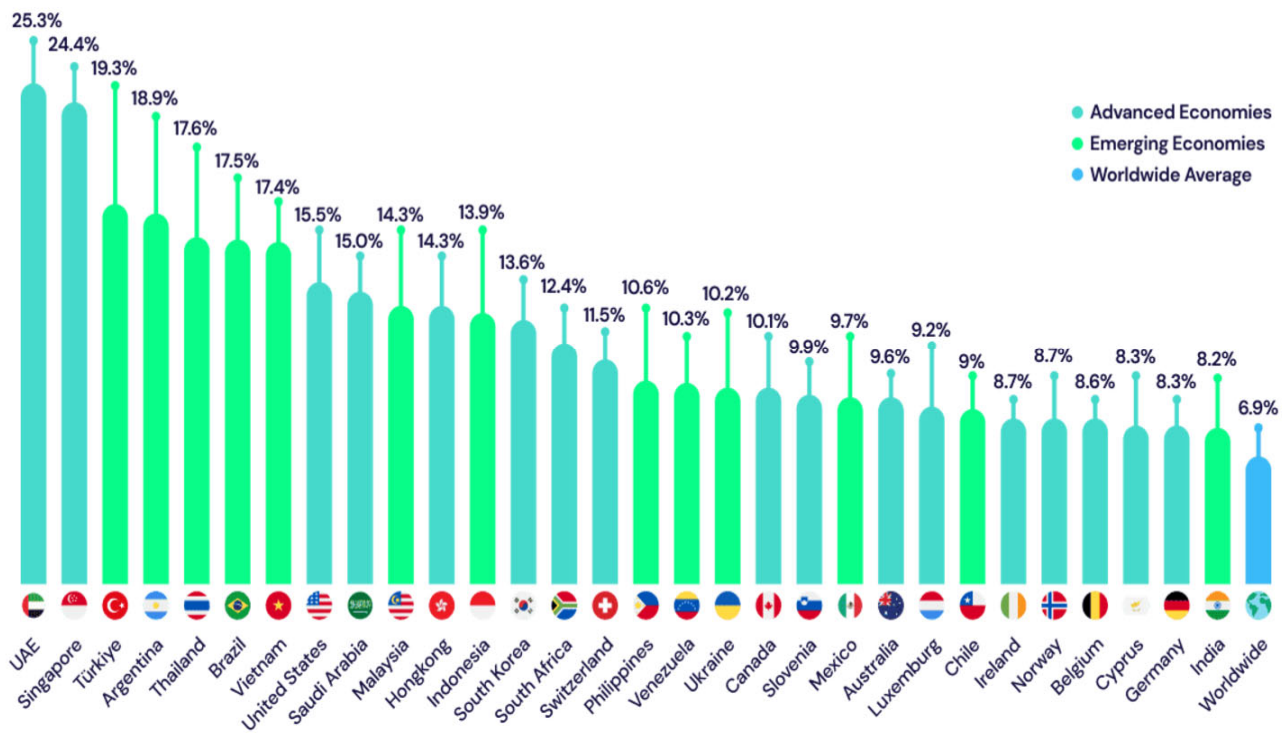

Рис. 3. Відсоток населення, що володіє криптовалютою

Джерело: [8]

збільшення довіри населення до криптовалют, які слугують альтернативою традиційним фінансовим інструментам, особливо в умовах економічної нестабільності. Ці кошти формують значний обсяг особистих доходів, що сприяє збільшенню платоспроможності населення та стимулюванню споживчого попиту. Дохід від NFT у 2023 році становив 1 млн дол. США, і очікується, що до 2028 року він досягне 8,4 млн дол. США. Хоча цей сегмент ринку є відносно малим, його зростання є показником інтересу до нових форм цифрових активів, особливо у сферах мистецтва, ігрової індустрії та колекціонування. NFT також створюють можливості для українських митців і дизайнерів інтегруватися в міжнародний ринок, що сприяє розвитку креативної економіки.

Загальний дохід від віртуальних активів (криптовалюти та NFT) прогнозується на рівні 178,4 млн дол. США у 2028 році, що майже вшестеро перевищує показники 2023 року. Це свідчить про значний економічний потенціал віртуальних активів як джерела додаткових доходів для громадян та бізнесу. Крім того, зростання доходів від віртуальних активів позитивно впливає на платіжний баланс країни. Більшість операцій із криптовалютами

та NFT здійснюється в глобальному цифровому просторі, що дозволяє українським громадянам отримувати дохід із міжнародних ринків. Це створює умови для збільшення припливу валютних коштів до країни. Додатковий вплив віртуальних активів полягає у стимулюванні розвитку цифрових технологій та інфраструктури. Поширення криптовалют та NFT потребує вдосконалення фінансових сервісів, кібербезпеки та блокчейн-технологій. Це стимулює інновації та розвиток відповідних галузей, створюючи додаткові робочі місця та можливості для експорту цифрових послуг.

У віртуальних системах виникнення кожної нової одиниці ніяк не пов'язане з борговими відносинами в економіці, що сприяють створенню реальних благ (з відповідним прикладанням праці). Відсутність статусу законного платіжного засобу чи засобу обміну не є перешкодою для прийняття платежів або обміну віртуальними активами за домовленістю сторін в приватних угодах, але це супроводжується високими ризиками як на мікро так і на макро рівні. Різні держави в різному ступені толерантні до віртуальних активів; в Україні прийняття податковими резидентами та пропозиція криптовалюти в оплату реальних цінностей заборонено.

Всі подальші законотворчі ініціативи повинні виходити з цієї заборони, але вони не поширюються на «видобування» криптовалюти та неплатіжні операції з нею. Майнінг приватних криптовалют призводить до нераціонального для суспільства використання обчислювальних потужностей та споживанню електроенергії в цілях створення продукту, характеристикою якого можуть бути наступні параметри: спекулятивний актив, що пов'язаний з численними ризиками. Але заборона, що направлена убезпечити суспільство від ризиків, може призвести до протилежного ефекту – переходу в область тіньового сектору, з цієї точки зору позитивне регулювання є кращим вибором.

На рівні державного регулювання впровадження віртуальних активів може сприяти наповненню бюджету через створення правових механізмів оподаткування криптовалютних операцій. За умов правильного законодавчого регулювання це джерело доходу може стати важливим компонентом фінансової стабільності країни. У той же час існують ризики, пов'язані з відмиванням коштів, фінансуванням нелегальної діяльності та волатильністю криптовалют. Проте, за умови запровадження ефективних регуляторних механізмів, ці ризики можна мінімізувати, що дозволить збільшити прозорість ринку та довіру до віртуальних активів як інструменту економічного зростання. Уряд України презентував Національну стратегію доходів на 2024–2030 роки, до якої включили розробку закону про оподаткування криптовалют, наголосивши на важливості їх регулювання [12].

Таким чином, віртуальні активи вже відіграють помітну роль в економіці України, формуючи нові можливості для доходів громадян, бізнесу та держави. Їх розвиток може стати важливим чинником стимулювання цифровізації економіки, інтеграції у світові фінансові

ринки та забезпечення економічної стійкості країни в умовах глобальних викликів.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило значний вплив віртуальних активів на економіку України, який стрімко зростає в умовах глобальної цифровізації. Дохід українців від торгівлі криптовалютою та NFT демонструє стійку тенденцію до збільшення, що свідчить про популяризацію цих активів серед населення. Прогнозований загальний дохід у 2028 році становитиме 178,4 млн дол. США, що майже шестеро більше, ніж у 2023 році. Це зростання є результатом не лише економічних потреб, але й інноваційного потенціалу цифрових технологій.

Віртуальні активи сприяють підвищенню платоспроможності населення, стимулюють розвиток цифрових технологій, залучають валютні кошти з міжнародних ринків та створюють нові можливості для креативної економіки. Водночас їх впровадження потребує ефективного державного регулювання для мінімізації ризиків, таких як фінансова волатильність та нелегальна діяльність, а також для створення сприятливого середовища для розвитку цього сектору.

Отже, віртуальні активи мають значний потенціал для подальшого розвитку економіки України. За умови впровадження сучасних регуляторних механізмів, підвищення фінансової грамотності населення та інтеграції у світовий цифровий ринок, ці активи можуть стати потужним інструментом економічного зростання, інновацій та інтеграції України у глобальні економічні процеси. Та ціль регулювання повинна бути не в створенні комфортних умов для майнінга, а в забезпеченні суспільних інтересів, насамперед через захист користувачів віртуальних активів від ризиків та несумлінних дій у їх відношенні та у поповненні бюджету за рахунок оподаткування віртуальних активів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про віртуальні активи: Закон України № 2074-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. 2023. № 15. Ст. 51.
2. Савчук В., Собченко Т., Бойченко В. Віртуальні активи – пізнання сутності, облікове відображення, аналітична оцінка. *Економіка і управління бізнесом*. 2023 № 1. URL: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioecopomy/article/view/25920> (дата звернення: листопад 2024).
3. Худолій Л.М. Концептуальні та методологічні засади дослідження проблем розвитку ринку фінансових послуг. *Економіка і управління бізнесом*. 2024. № 2. С. 5–22.
4. Шульга Т.М., Сікун М.В., Безручко І.О. Сучасне оподаткування віртуальних активів та перспективи його розвитку. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 11. С. 11–17.
5. Crypto Assets Legalised in Ukraine. *CMS*, 2022. URL: <https://cms.law/en/ukr/publication/crypto-assets-legalised-in-ukraine> (дата звернення: листопад 2024).

6. Cryptoassets in Ukraine – an Opportunity or Utopia? ACC, 2024. URL: <https://chamber.ua/news/cryptoassets-in-ukraine-an-opportunity-or-utopia/> (дата звернення: листопад 2024).
7. Cryptocurrencies – Ukraine: Revenue. *Statista*, 2024. URL: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/digital-assets/cryptocurrencies/ukraine#revenue> (дата звернення: листопад 2024).
8. Global Cryptocurrency Ownership Data 2023. *TripleA*, 2023. URL: <https://www.triple-a.io/cryptocurrency-ownership-data> (дата звернення: листопад 2024).
9. Hammer S. The Significance of Digital Assets in the Ukraine Crisis. The Global Order After Russia's Invasion of Ukraine, *Spring* 2022. URL: <https://global.upenn.edu/sites/default/files/perry-worldhouse/hammer-ukrainethoughtpiece.pdf> (дата звернення: листопад 2024).
10. NFT – Ukraine. *Statista*, 2024. URL: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/digital-assets/nft/ukraine#revenue> (дата звернення: листопад 2024).
11. Samsin R. State Regulation in the Sphere of Virtual Assets Turnover in Ukraine. *Law and innovations*. 2022. № 4 (40). P. 69–74. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4\(40\)-10](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4(40)-10).
12. Національна стратегія доходів до 2030 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/National%20Revenue%20Strategy_2030_.pdf (дата звернення: листопад 2024).

REFERENCES:

1. Pro virtualni aktyvy: Zakon Ukrainy [On virtual assets: Law of Ukraine]. No. 2074-IX. (2023). *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*. No. 15. P. 51. (in Ukrainian)
2. Savchuk V., Sobchenko T., Boychenko V. (2023) Virtualni aktyvy – piznannia sutnosti, oblikove vido-brazhennia, analitychna otsinka [Virtual assets – knowledge of the essence, accounting reflection, analytical assessment]. *Ekonomika i upravlinnia biznesom – Economics and Business Management*, vol. 1. Available at: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/25920> (access: November 2024). (in Ukrainian)
3. Khudoly L. M. (2024) Kontseptualni ta metodolohichni zasady doslidzhennia problem rozvytku rynku finansovykh posluh [Conceptual and methodological principles of research into the problems of the development of the financial services market]. *Ekonomika i upravlinnia biznesom – Economics and Business Management*, vol. 2, pp. 5–22. (in Ukrainian)
4. Shulga T. M., Sikun M. V., Bezruchko I. O. (2023). Suchasne opodatkuvannia virtualnykh aktyviv ta perspektyvy yoho rozvytku [Modern taxation of virtual assets and prospects for its development]. *Ekonomika. Finansy. Pravo – Economics. Finance. Law*, vol. 11, pp. 11–17. (in Ukrainian)
5. Crypto Assets Legalised in Ukraine. CMS, 2022. Available at: <https://cms.law/en/ukr/publication/crypto-assets-legalised-in-ukraine> (Accessed: November 2024) (in English)
6. Cryptoassets in Ukraine – an Opportunity or Utopia? ACC, 2024. Available at: <https://chamber.ua/news/cryptoassets-in-ukraine-an-opportunity-or-utopia/> (Accessed: November 2024) (in English)
7. Cryptocurrencies – Ukraine: Revenue. *Statista*, 2024. Available at: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/digital-assets/cryptocurrencies/ukraine#revenue> (Accessed: November 2024). (in English)
8. Global Cryptocurrency Ownership Data 2023. *TripleA*, 2023. Available at: <https://www.triple-a.io/cryptocurrency-ownership-data> (Accessed: November 2024). (in English)
9. Hammer S. (2022). The Significance of Digital Assets in the Ukraine Crisis. The Global Order After Russia's Invasion of Ukraine, *Spring*. Available at: <https://global.upenn.edu/sites/default/files/perry-worldhouse/hammer-ukrainethoughtpiece.pdf> (Accessed: November 2024). (in English)
10. NFT – Ukraine. *Statista*, 2024. Available at: <https://www.statista.com/outlook/dmo/fintech/digital-assets/nft/ukraine#revenue> (Accessed: November 2024). (in English)
11. Samsin R. (2022). State Regulation in the Sphere of Virtual Assets Turnover in Ukraine. *Law and innovations*, vol. 4 (40), pp. 69–74. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4\(40\)-10](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4(40)-10). (in English)
12. Natsionalna stratehiia dokhodiv do 2030 roku [National Revenue Strategy until 2030]. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/National%20Revenue%20Strategy_2030_.pdf (Accessed: November 2024).